

COTIDIANUL CONSILIULUI NATIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Consiliului de Stat
al Republicii Socialiste România

Zece întrebări în numele cititorilor „României libere“

CALITATEA aşa cum o concepeţi la 3 septembrie 1970!

Am acordat un spaţiu mai mare decât cel obişnuit dialogului cititorilor noştri cu Inspectorul General de Stat pentru Calitatea Produselor din mai multe motive: Primul — pentru că fiecare cetăţean este profund interesat ca marfa pe care a cumpărat-o să fie de calitate corespunzătoare, să se poată bucura de ea vreme îndelungată. Al doilea — pentru că Legea privind asigurarea şi controlul calităţii produselor şi activitatea acestei instituţii, recent creată, ridică pe o treaptă superioară problema atât de complexă a calităţii. Fiecare cetăţean este şi un cumpărător. Client obişnuit al unui centru de piine, al unui magazin de legume şi fructe sau de alte produse alimentare, el va intra cu o anumită periodicitate în magazin să-şi cumpere şi un bec elec-

Răspunde
ing. Dumitru Niculescu
Inspector general de stat
pentru controlul calităţii produselor

tric sau o diodă pentru aparatul de radio, un robinet sau o cutie de detergenţi, un pantof sau o fesă. O dată la cîteva ani îşi va cumpăra un televizor sau o maşină de spălat, un frigider sau o mobilă ş.a.m.d. Mulţumim adeseori de calitatea obiectelor cumpărate, nemulţumiţi, altă dată, de cea a altor produse, ei se adresează ziarului, rugându-ne să transmitem celor

în drept felicitările sau reproşurile inerente unor asemenea situaţii. Afînd despre înfiinţarea Inspectoratului General de Stat pentru Controlul Calităţii Produselor ei ne-au trimis un mare număr de scrisori conţinînd întrebări pe care ne-au rugat să le transmitem inspectoratului, misiune pe care am îndeplinit-o cu plăcere. Îşi vor recunoaşte întrebările şi lui Zamfir, şef de echipă pe şantierul Hidrocentrala de la Lotru, Constanţa Broleş, gospodină, şi Victor Negură, inginer, ambii din Bucureşti, Ileana Tundrea, laborantă din Ploieşti, Ion Herghelgiu, electrician din Iaşi, Ioan Naghy, muncitor din Cluj, V. Ivănescu din Constanţa şi alţii. Ne cerem scuze faţă de ceilalţi corespondenţi, promîindu-le însă că vom mai reveni.

merţului interior, în sensul că esanţionul reprezentativ ceret de acesta să fie supus părţilor clientilor şi în legătură cu calitatea. Este o problemă încă în studiu, pe care va trebui să o rezolvăm cu fabricile producătoare. Trebuie să găsim, de asemenea, formele de prelucrare mecanizată a rezultatelor, astfel încît să putem ajunge la concluzii utile cu maximum de operativitate. Ne gîndim, de asemenea, să ne formăm un esanţon de cumpărători cu caracter permanent, pe care să-l consultăm cu regularitate asupra calităţii unor produse astfel încît să putem discuta cu întreprinderile pe baza unor observaţii foarte bine fundamentate.

6. — Un alt grup de cititori întreabă: Cine se ocupă de calitatea serviciilor, prestaţiilor şi lucrărilor executate de diferite întreprinderi sau cooperative meşteşugăreşti?

— Această latură a activităţii intră, conform legii, în atribuţiile I.G.S. E adevărat că pînă în prezent nu am organizat controlul calităţii serviciilor şi prestaţiilor, însă urmează ca de îndată ce vom defini structura direcţiilor noastre teritoriale să stabilim împreună cu organele centrale de resort modul de colaborare. Avem în vedere o ordine de priorităţi începînd cu repararea şi punerea în funcţiune a utilitatilor (aparate de radio, televizoare, mobilă etc.). De altfel ştim că această activitate de control a serviciilor constituie o întregire a activităţii de control al calităţii produselor. În accepţiunea noastră, este de bună calitate numai acel produs care aduce beneficiul serviciului dorit de acesta la un preţ global anumit.

— Adică? — Adică, să nu uităm: calitatea înseamnă optimizarea cheltuielilor nu numai la furnizori ci şi la beneficiar. Beneficiarul cheltuieste, pentru a obţine serviciul pe care îl aşteaptă de la produsul achiziţionat (preţul de cumpărare plus preţul pentru menţinere în stare de funcţiune pe toată durata de folosinţă) şi furnizorul trebuie să-l satisfacă aşteptările.

7. — „Imi pun întrebarea dacă — aducînd ca argument pierderile pe care le-ar suferi economia naţională prin nepunerea în vânzare a unor produse finite — nu o să prevaleze în practica curentă „terorismul” autorităţii minuscule de calitate”, ne scrie un alt cititor. Are Inspectoratul în vedere să realizeze un control preventiv? Ce metode se vor folosi pentru influenţarea anticipată a producătorilor?

— Cititorul d-vo, ştie ceea ce mulţi dintre noi ştim şi încercăm să combatem: produsele, odată finite, furnizorul aduce tot felul de argumente încercînd — de ce să nu spunem? — obţinînd rabat de calitate, bineînţeles cu oarecari pierderi şi pentru el. Răspunsul nostru la această întrebare nu poate fi decît decît acela că noi vom merge pînă la blocarea produselor necorespunzătoare astfel încît să nu poată ajunge pe piaţă. Deoarece, însă ziarul d-vo, este citit de foarte multe cadre din economie, eu mi-aş permite să-i informez pe această cale că nişte studii serioase făcute asupra gestiunii calităţii arată că întreprinderea care a făcut cheltuieli utile pentru realizarea calităţii şi prevenirea defectelor a obţinut economii în cheltuielile cu aparatul de control al calităţii şi, mai ales, beneficii suplimentare de 25

— Nu o să-l contrazic pe cititorul d-vo, pentru că... are dreptate; se fac sondaje, cercetări, dar eficienţa lor a fost de multe ori aproape nulă în ceea ce priveşte calitatea produselor. Ce-i de făcut? Ne gîndim să intervenim mai activ în operaţia de cunoaştere a opiniei cumpărătorilor în privinţa calităţii bunurilor de consum, pe calea sondajelor statistice, colaborînd cu Institutul de cercetări care funcţionează pe lângă Ministerul Co-

1. — O primă întrebare, s-ar referi la o chestiune psihologică, dar care ni se pare a reflecta o problemă de esenţă. Din scrisorile multor cititori reiese că ei văd în Inspectoratul general de stat pentru controlul calităţii produselor şi un apărător al intereselor personale, cu altă mai mult cu cît complexitatea unor produse — mai ales a celor de folosinţă îndelungată — nu le permite o apreciere a nivelului calităţii decît după ce au folosit produsul respectiv. Sintetizînd de acord cu o asemenea viziune asupra rolului Inspectoratului?

— Absolut de acord. Aceasta este, în esenţă, raţiunea noastră de a exista, ca instituţie. Cumpărătorul pretinde, pe bună dreptate, ca produsul pe care l-a cumpărat să-i dea satisfacţie deplină şi nu să fie sursă de necazuri. În acest sens, Legea pentru asigurarea şi controlul calităţii produselor şi serviciilor investeste Inspectoratul General de Stat cu atribuţii, cu drepturi dan şi cu răspunderi ca, împreună cu ministerele de resort, acţionînd nemijlocit în întreprinderile producătoare să determine fabricarea şi livrarea de produse la un nivel calitativ superior.

Socoteşte că se poate vorbi şi despre o etică a calităţii. Producerea şi comercializarea unor produse de calitate constituie obligaţie de serviciu — pentru care primim salariu — dar şi o expresie a nivelului conştiinţei noastre sociale, a moralei socialiste rezultată din răspunderea pe care o avem fiecare dintre noi. Noi ca organ de stat vom interveni acolo unde această etică e „în suferinţă” şi mai ales pentru a crea condiţii ca lupta pentru calitate să devină o preocupare permanentă.

2. — Mai mulţi cititori îşi exprimă nedumerirea faţă de fenomenul adesea remarcat, de a nu găsi în comerţ mărfurile de calitate celor pe care le-au înţilnit expuse cu diferite prilejuri (expoziţii, parada model etc.). Cum vă explicaţi acest fenomen şi ce măsuri veţi lua pentru înlăturarea lui?

— O explicaţie? Cred că ar trebui să ne-o dă conducerea acelor întreprinderi care practică asemenea „obiecte”. Să extragem însă din toată această anomalie şi un fapt pozitiv: dacă în expoziţii apar produse de nivel calitativ superior înseamnă că întreprinderile respective sînt în stare să realizeze asemenea produse şi trebuie puse în situaţia de a le fabrica ca atare şi în continuare. Faptul conduce, dată, şi la o altă concluzie: anume că din partea organelor comerciale ar trebui să se pretindă o mai mare exigenţă faţă de calitatea mărfurilor recepţionate. Cititorii dumneavoastră au dreptate...

— Ei afirmă că organele comerciale se plîng adeseori că n-au ce face intrucît cererea de consum e mare, înşişele producătoarelor (la fel, aşa că se ajunge la compromisuri...

— Adică la „micile întreprinderi comerciale” care permit intrarea în circuit a unor asemenea mărfuri. Da, cunoaştem practica, nu sîntem de acord cu ea. Călea bătătorită a „micilor întreprinderi comerciale” produce pagube cetăţenilor dar şi economiei naţionale şi de aceea trebuie barată. Noi vom lua măsuri pentru ca eventualele divergenţe dintre beneficiari şi furnizori, să nu mai urmeze această cale ci să fie rezolvate direct la locul de producţie, identificîndu-se concret cauza şi vinovatul. Contractele economice dintre comerţ şi industrie trebuie să stipuleze clar condiţiile de calitate şi, unde nu e posibil, să se sigileze mostre-etalon.

3. — Fiindcă a venit vorba de expoziţii, unii cititori întreabă cu insistenţă dacă Inspectoratul va interveni.

şi în ce fel, pentru a da noţiuni de expoziţie cu vizitare, adică să nu e expoziţie?

— Întrebarea este legitimă. „Expoziţia cu vizitare”, care ar trebui să constituie forma cea mai directă şi eficientă de contact al producătorilor cu cumpărătorii, a fost transformată într-o banală şi formală operaţie comercială, care nu cere nici un efort de înţelegere şi muncă şi care, bineînţeles, nu dă alte rezultate decît în diferenţa cumpărătorilor faţă de ei. Desigur, aceasta este înaintea de toate o problemă a comerţului şi cred că organele comerciale vor lua măsuri ca „expoziţiile” să fie... expoziţii. Noi, ca Inspectorat am preocupat ca în structura compartimentului C.T.C. să existe un nucleu de specialiştii care să viziteze aceste expoziţii, să stea de vorbă cu cumpărătorii,

rilor pentru timpul de indisponibilitate cu care îi „necăjesc” citeodată.

4. — „Cînd am cumpărat mobilă, acum 4 ani, mi se parea modernă. Acum am senzaţia că linia ei a îmbătrînit cu 20 de ani. De ce se mai fabrică?” — ne scrie un cititor. Îl susţinem. Se ştie că noţiunea de calitate este o noţiune dinamică şi că ceea ce poate să apară astăzi, drept o reuşită, să nu mai corespundă mîine nici nivelului tehnic, nici cerinţelor la zi ale cumpărătorului. Îşi propune Inspectoratul măsuri în acest sens?

— Da. Avem obligaţia ca împreună cu întreprinderile industriale şi cu institutele de cercetări şi proiectări să întreprindem analize privind nivelul calitativ al produselor şi să determinăm elaborarea de

programe pentru asimilarea de produse noi, pentru perfecţionarea continuă a fabricaţiei. Într-o serie de fabrici din ţara noastră se acordă acestei probleme atenţia cuvenită. Pe plan central, conducerea de partid şi de stat a luat măsura ca la planul cincinal 1971-1975 să fie anexat, pentru prima dată, „Programul pentru îmbunătăţirea calităţii” care prevede sarcini de asimilare de produse noi, modernizarea unor produse existente în producţie, revederea tuturor standardelor şi normelor interne mai vechi de 5 ani. În conformitate cu acest „Program”, întreprinderile cîntărează să li se ofere cumpărătorilor produse de calitate ridicată şi un sortiment mult mai variat. Este limpede că noi vom acţiona pentru îndeplinirea acestei îndatoriri.

8. — Un cititor îşi exprimă îndoielile în legătură cu calitatea activităţii unor C.T.C. şi a unor inspectori, mai ales sub raportul dependenţei lor faţă de conducătorii de întreprinderi. Întrebarea lui se referă la modul cum veţi asigura calitatea selecţiei personalului C.T.C., instruirea şi luarea autonomiei şi independenţei lui în relaţiile cu producătorii? Va fi aparatul C.T.C. un filtru incoruptibil în calea mărfurilor necorespunzătoare?

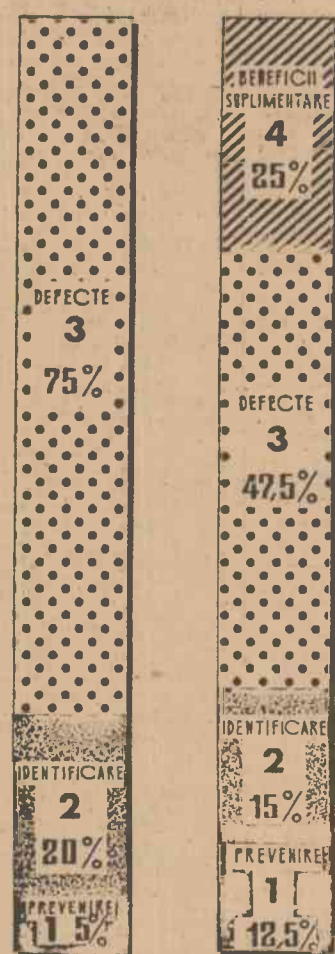
— Rădicaţi de fapt trei probleme — calificarea controlorilor, autoritatea compartimentului C.T.C. şi relaţiile compartimentului C.T.C. cu conducerea întreprinderii — care ar putea fi exprimate printr-un rezultat unic: „autoritatea” de care trebuie să se bucure compartimentul C.T.C. din fabrici. Consider că dubla subordonare a acestuia faţă de conducerea întreprinderii şi faţă de I.G.S. constituie forma de rezolvare cea mai bună.

În fond, întreprinderea economică trebuie să fabrice produse de calitate. De aceea, asigurarea şi controlul calităţii sînt un atribut inalienabil al conducerii întreprinderii economice. Ea stabileşte nivelul calitativ al producţiei şi politica pentru asigurarea şi controlul calităţii şi tot ea are interesul să aleagă pe cei mai buni maeştri şi tehnicieni pentru a deveni controlori, să acorde toată atenţia perfecţionării cunoştinţelor lor de specialitate şi totodată să le înăltărească autoritatea. Prin controlorii de calitate, conducerea întreprinderii asigură disciplina tehnologică, respectarea legilor scrise şi nescrise ale producţiei materiale. În acelaşi timp, întregul colectiv al fabricii trebuie cointerestat ma-

5. — „Ce se întîmplă cu sondajele care se fac în timpul cumpărătorilor din moment ce mărfurile respective nu sînt în seama de părerea noastră? — ne întreabă un cititor. V-am ruga aşadar, să ne spuneţi dacă I.G.S. are în vedere noi metode pentru cunoaşterea părerilor cumpărătorilor şi mai ales pentru influenţarea producătorilor?

— Nu o să-l contrazic pe cititorul d-vo, pentru că... are dreptate; se fac sondaje, cercetări, dar eficienţa lor a fost de multe ori aproape nulă în ceea ce priveşte calitatea produselor. Ce-i de făcut? Ne gîndim să intervenim mai activ în operaţia de cunoaştere a opiniei cumpărătorilor în privinţa calităţii bunurilor de consum, pe calea sondajelor statistice, colaborînd cu Institutul de cercetări care funcţionează pe lângă Ministerul Co-

EFFECTUL ACŢIUNILOR DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A CALITĂŢII ASUPRA BENEFICIILOR

1. Costurile pentru prevenirea defectelor (realizarea calităţii şi a fiabilităţii)

— VERIFICAREA CALITĂŢII PROIECTĂRII (CONCEPŢIA CONSTRUCŢIVĂ ŞI TEHOLOGICĂ); — ÎNCERCAREA PROTOTIPURILOR, SERIILOR ZERO, ETC.; — RIDICAREA CALITĂŢII PROIECTĂRII; — ELABORAREA PLANULUI DE CONTROL AL CALITĂŢII; — DOTAREA CU APARATE DE MĂSURĂ ŞI CONTROL (DE PRECIZIE ÎMPREUNĂ CU MECANISMELE ŞI AUTOMATIZAREA OPERAŢIILOR MANUALE ÎN PROCESUL DE PRODUCŢIE); — DOTAREA CU UTILITATE PENTRU MECANISMELE TRANSPORTILOR INTERNE (CONTAINERE PE FLUXUL DE PRODUCŢIE); — PREVEDEREA DE SPAŢII ADECVATE PENTRU DEPOZITARE PE LINIA DE FABRICAŢIE ŞI PENTRU PROIECTE FINITE; — ÎNCERCĂRI PENTRU STUDIUL PIEŢII ŞI RECLAMAŢIA COMERCIALĂ.

2. Costurile pentru identificarea defectelor

— REŢINEREA MATERILOR PRIME, COMPONENTELOR, ATOVIZIUNILOR; — CONTROLUL CAPACITĂŢII UTILITĂŢILOR DE PRODUCŢIE ŞI A REŢELOR SCHELELOR, DISPOZITIVELOR ŞI APARATELOR DE MĂSURĂ ŞI CONTROL; — CONTROLUL TEHNIC DE CALITATE PE FLUXUL DE FABRICAŢIE ŞI AL... — PRODUSELOR FINITE; — ÎNCERCĂRI DE FIABILITATE ŞI MENTENABILITATE.

3. Costurile defectelor

— COSTUL REMANIERILOR, RESTITUIŢII ALI REZOLVĂRII RECLAMAŢIILOR PRIMITE DE LA CLIENTI; — EFORTUL TEHNIC ŞI ADMINISTRATIV PENTRU ANALIZA ŞI REZOLVAREA REFECHIBILOR DE CALITATE; — CHELTUIELI PENTRU SERVICIU; — PIERDERI SUPERITE DE ÎNTEPRINDERE CA URMARĂ A SCADERII DESERVIRII DIN CAUZA PIERDERII ÎNCREDERII ÎN MARCA FABRICII; — ÎNTRERII ÎN CHIRIAŞIA FACTURILOR (EFFECTUAREA PLĂŢILOR DE COTRIE CLIENTI) CA URMARĂ A LITIGIILOR PENTRU DEFECTUARI DE CALITATE; — CHELTUIELI CU MANIPULĂRI, AMBALAJI ŞI TRANSPORTURI SUPPLEMENTARE; — ÎNCERCĂRI ŞI ALTE CHELTUIELI ZISE „COMERCIALE” PENTRU STINGEREA RECLAMAŢIILOR FACUTE DE BENEFICIARI.

4. Beneficii suplimentare

la sută. Deci, politica înţeleaptă pentru îmbunătăţirea calităţii produselor constă în a cheltui pentru buna pregătire a fabricaţiei şi buna organizare a fluxului de producţie. Din păcate însă lucrul acesta nu e înţeles în multe locuri, astfel încît tocmai costurile pentru prevenirea defectelor constituie obiectivul principal de economisire. Or, fără o politică a calităţii, chestiune care priveşte comitetul de direcţie şi, prin rezultate, întregul colectiv al fabricii, nu se poate obţine o calitate superioară. Trebuie să se înţeleagă, în industrie, că sînt cheltuieli utile cele făcute pentru încercarea prototipurilor seriei zero, pentru ridicarea calificării personalului (sarcină permanentă şi decisivă), pentru elaborarea planului de control al calităţii pe baza folosirii statisticii matematice şi a calculului probabilităţii, cheltuielile pentru dotarea cu aparate de măsură şi control (calitatea se măsoară; nu se poate vorbi de calitate acolo unde nu se controlează), magazii intermediare pentru piese bune chiar pe linia de fabricaţie, magazii de „izolare” (carantină) pentru piesele cu defecte şi rebuturi, pentru reclama comercială (deoarece în multe cazuri, produse bune calitativ se defectează din neîncrederea funcţionării, bune manipulari şi întreţineri a acestora).

— Un cititor îşi exprimă îndoielile în legătură cu calitatea activităţii unor C.T.C. şi a unor inspectori, mai ales sub raportul dependenţei lor faţă de conducătorii de întreprinderi. Întrebarea lui se referă la modul cum veţi asigura calitatea selecţiei personalului C.T.C., instruirea şi luarea autonomiei şi independenţei lui în relaţiile cu producătorii? Va fi aparatul C.T.C. un filtru incoruptibil în calea mărfurilor necorespunzătoare?

— Rădicaţi de fapt trei probleme — calificarea controlorilor, autoritatea compartimentului C.T.C. şi relaţiile compartimentului C.T.C. cu conducerea întreprinderii — care ar putea fi exprimate printr-un rezultat unic: „autoritatea” de care trebuie să se bucure compartimentul C.T.C. din fabrici. Consider că dubla subordonare a acestuia faţă de conducerea întreprinderii şi faţă de I.G.S. constituie forma de rezolvare cea mai bună.

În fond, întreprinderea economică trebuie să fabrice produse de calitate. De aceea, asigurarea şi controlul calităţii sînt un atribut inalienabil al conducerii întreprinderii economice. Ea stabileşte nivelul calitativ al producţiei şi politica pentru asigurarea şi controlul calităţii şi tot ea are interesul să aleagă pe cei mai buni maeştri şi tehnicieni pentru a deveni controlori, să acorde toată atenţia perfecţionării cunoştinţelor lor de specialitate şi totodată să le înăltărească autoritatea. Prin controlorii de calitate, conducerea întreprinderii asigură disciplina tehnologică, respectarea legilor scrise şi nescrise ale producţiei materiale. În acelaşi timp, întregul colectiv al fabricii trebuie cointerestat ma-

terial să producă numai produse de calitate. Pentru situaţiile în care s-ar pierde din vedere acest obiectiv important (calitatea), în lege se prevede şi I.G.S. intervine în sensul de a se identifica deficienţele, de a se rezolva dificultăţile şi a trage la răspundere pe cei ce se fac vinovaţi de neglijenţă sau superficialitate. Pe linia ridicării calificării controlorilor vom organiza cursuri de perfecţionare, reciclări, vom publica manuale şi lucrări de specialitate. Apoi, I.G.S. va atesta pe controlorii corespunzători, solicitînd şi încadrarea în categoria de salarizare corespunzătoare. Aparatul C.T.C. trebuie să constituie un „filtru incoruptibil”, cum spune cititorul d-vo, şi de aceea — pe lângă calităţile legate de competenţa profesională, inteligenţă, spiritul proporţiilor, al esenţialului, experienţa în meserie etc. controlorilor li se cer calităţi deosebite în ceea ce priveşte principialitatea, exigenţa, iniţiativa, devotamentul în serviciu, puterea de muncă.

— E foarte interesant ceea ce spuneţi dar... — Nu, nu intenţionez să fac un tablou al controlorilor şi nici să idealizez acest tablou; doresc să subliniez că aparatul I.G.S. trebuie să fie încadrat cu oameni „dintr-o bucată”, hotărîţi să facă totul ca prevederile legii privind asigurarea şi controlul calităţii să acţioneze cu toată puterea lor în toate organizaţiile economice. Desigur, cei ce se vor dovedi necorespunzători vor fi înlocuiţi cu oameni capabili să ducă la îndeplinire sarcinile de răspundere prevăzute de legea calităţii.

— E foarte interesant ceea ce spuneţi dar... — Nu, nu intenţionez să fac un tablou al controlorilor şi nici să idealizez acest tablou; doresc să subliniez că aparatul I.G.S. trebuie să fie încadrat cu oameni „dintr-o bucată”, hotărîţi să facă totul ca prevederile legii privind asigurarea şi controlul calităţii să acţioneze cu toată puterea lor în toate organizaţiile economice. Desigur, cei ce se vor dovedi necorespunzători vor fi înlocuiţi cu oameni capabili să ducă la îndeplinire sarcinile de răspundere prevăzute de legea calităţii.

9. — O întrebare mai delicată, tocărăse Inspector general: Cine se ocupă de verificarea calităţii mărfurilor aduse din import, în aşa fel încît cumpărătorul să fie apărat mai bine de mărfurile necorespunzătoare? Ca ştiţi bine, se mai întîmplă...

— Da, se întîmplă. În conformitate cu legea, fiecare întreprindere producătoare este obligată să verifice calitatea materialelor prime, materialelor şi componentelor aprovizionate, înainte de introducerea lor pe fluxul de producţie. Aceasta se referă atît la materialele importate cît şi la cele produse în ţară. I.G.S. o prevăzută în structura fiecărui organ C.T.C. un nucleu care să se ocupe de recepţia materialelor aprovizionate, inclusiv a celor importate.

— Nu prea se simte acest control... — E adevărat, i s-a acordat o atenţie insuficientă pînă în prezent. I.G.S. va intensifica munca de îndrumare a organelor C.T.C. în vederea îmbunătăţirii situaţiei.

Conform legii, I.G.S. este împuternicit să aplice amenzi celor care dau dovadă de neglijenţă în ceea ce priveşte calitatea materialelor şi produselor aprovizionate, inclusiv a celor din import. N-am dori să ajungem în această situaţie dar dacă va fi cazul vom aplica riguros prevederile legii.

10. — Este mai bine să se pună controlorii în drepturile lor şi să fie respectaţi decît să se acorde zeci şi sute de derogări calitative, mai mult sau mai puţin „oficializate”. Care va fi competenţa controlorilor de calitate?

— Legea prevede că şeful compartimentului C.T.C. este obligat să interzică livrarea unor produse necorespunzătoare calitativ. El este membru de drept al Comitetului de direcţie, nu poate fi numit, sancţionat sau schimbat din funcţie fără acordul I.G.S. Atunci cînd directorul dă dispoziţie, peste capul său, să se livreze o marfă necorespunzătoare, el este obligat să anunţe imediat direcţia teritorială I.G.S. Noi contăm foarte mult pe competenţa, exigenţa şi principialitatea şefilor compartimentelor C.T.C. Investiţi cu autoritate, cu poziţie de conducere, şi avînd sprijinul I.G.S., ei trebuie să acţioneze colective din întreprinderi la aplicarea politicii statului nostru în domeniul calităţii. Subliniez faptul că după adoptarea legii calităţii, am observat în multe fabrici o îmbunătăţire apreciabilă a atitudinii faţă de calitate.

De altfel, aş vrea să arăt că legea calităţii face parte dintr-un ansamblu de măsuri luate de partid şi guvern pe linia perfecţionării organizării şi conducerii economiei naţionale, printre care în primul rînd legea contractelor economice, care stabileşte răspunderile beneficiarilor şi furnizorilor pentru calitatea produselor. I.G.S. va face controale prin sondaj alţi la furnizori cît şi la beneficiari privind calitatea produselor, va dresa acte de contravenţie şi va aplica amenzi celui care livrează sau primeşte mărfuri care nu sînt conforme cu standardele, caietele de sarcini şi normele tehnice din punct de vedere al calităţii.

Din cele spuse pînă acum n-aş dori însă să se înţeleagă cumva că rolul compartimentului C.T.C. este în exclusivitate pasiv, de triere a produselor în bune sau rele. Dimpotrivă, consider că rolul C.T.C. este în primul rînd un rol activ, de prevenire a fabricării de produse necorespunzătoare. De aceea, am înţut să stăruie la început asupra obligaţiilor diferitelor compartimente, inclusiv ale conducerii întreprinderii pentru asigurarea şi realizarea calităţii.

As mai adăuga că legea prevede stimulente materiale şi morale ce se vor acorda celor care realizează calitatea; în fiecare an se va organiza „Luna calităţii”, perioadă în care se va face în fiecare fabrică, bilanţul realizărilor pe linia calităţii şi se vor acorda distincţii.

Succesul nostru va depinde de măsura în care împreună, cu ministerele de resort vom reuşi să antrenăm toate colectivele din fabrici în această mişcare de masă care s-a creat în ţara noastră, în declanşarea iniţiativelor şi a tuturor energiilor pentru realizarea de produse la un nivel calitativ din ce în ce mai ridicat.

M. RADIAN

Angajamente de cîste ale specialiștilor privind dezvoltarea agriculturii noastre

(Urmare din pag. 1)

economiei naționale. În societatea noastră socialistă dezvoltarea rațională a soluțiilor revine întregii națiuni. Cu atât mai mult specialiștii sînt chemați să elaboreze cele mai potrivite soluții pentru valorificarea și protecția acestei bogății și de însemnătate fundamentală. Conștiință de răspundere ce le revine în fața conducerii partidului, a guvernului și a întregului popor, participanții la Conferința națională de la Iași vor depune toate eforturile pentru îndeplinirea sarcinilor care sînt încredințate, contribuind astfel la realizarea prevederilor viitorului plan cincinal. Eforturile lor vor fi îndreptate în direcția fundamentării științifice a soluțiilor de proiectare, execuție și ex-

platare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, a inventării resurselor de sol ale țării în vederea zonării și profilării producției agricole, a utilizării raționale a îngrășămintelor, perfecționării tehnologiei solului în scopul ridicării conținutului în vedere realizării acestor importante obiective de interes național. Participanții la conferință se angajează față de conducerea partidului și de personal de a munci cu tot devotamentul, încadrându-se în efortul general al poporului nostru pentru edificarea socialismului și înflorirea patriei noastre.

Președintele Societății Naționale Române de Știința Solului Acad. prof. dr. doc. GR. OREJIANU

Primire la C.C. al P.C.R.

Tovarășul Dumitru Popescu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a primit în cursul zilei de miercuri delegația de ziariști din R.P. Chineză, condusă de Sie Wen-Cing, membru al conducerii Agenției „China Nouă”, care face o vizită de prietenie în țara noastră și care a participat la manifestările prietene de cea

de-a XXVI-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist.

La primire, care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, tovarășul Vasile Vlad, șef de secție la C.C. al P.C.R., Andrei Vela, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.

A fost prezent Călin Hai-fun, ambasadorul R.P. Chineze la București.

Primire la Consiliul Central al U.G.S.R.

Tovarășul Florian Dănilache, președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, a primit miercuri la Consiliul Central delegația Federației sindicalelor „muncitorilor și funcționarilor din Liban”, condusă de Nicola Laham, secretar-treazorer al Federației, care se află în vizită în țara noastră. La primire a luat parte tovarășul Iosif Androș, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R.

Cu acest prilej, s-a subliniat dintr-o atmosferă caldă, prietenească, (Agerpres)

Generală a Sindicatelor din România și Federația sindicalelor muncitorilor și funcționarilor din Liban.

Convorbirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească. (Agerpres)

25 tone de țitei prelucrat peste plan

ORADEA (coresp. R.I.). Una dintre cele mai tinere unități economice din județul Bihor, Rafinaria de țitei „Crisana” din Suplacul de Barcău a reușit zilele acestea un deosebit succes: prelucrarea celei de a 25-a tone țitei peste plan.

Într-o zi în luna februarie anul trecut, rafinaria „Crisana” și-a îndeplinit sarcinile de producție cu peste 50.000 tone țitei. Este un succes datorat măsurilor luate pentru organizarea științifică a fluxului tehnologic, folosirii integrale și raționale a utilitatelor cit și utilizării optime a timpului de lucru de către colectivul de muncă de aici.

Lucrările Congresului internațional de fizică AMPERE

Miercuri, au continuat — în trei sesiuni paralele — lucrările celui de-al XVI-lea Congres internațional AMPERE. Participanții au auzit conferințele de sinteză prezentate de S. A. Altsuler (Uniunea Sovietică), W. Kaniz (Elveția), J. Schneider (Republica Federală a Germaniei), R. Blinc (Iugoslavia), A. M. St-

AGENDA ZILEI • AGENDA ZILEI

La București s-au încheiat miercuri lucrările Congresului internațional pentru promovarea limbii latine. Lucrările au prilejuit dezbaterile unor probleme fundamentale ale umanității latine și au relevat dorința unanimă a participanților de a contribui la promovarea studiilor de limbă și literatură latină.

Miercuri, 2 septembrie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a primit în audiență pe dr. Hans Voss, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor sale de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democrate Germane la București.

După o călătorie pe litoralul Mării Negre, unde a vizitat stațiunile de odihnă și a avut o întrevedere la Consiliul popular al județului Constanța, ministrul muncii din Danemarca, Lauge Dahlgaard, și membrii grupului de specialiști care îl însoțesc, s-au însoțit în Capitală.

În cursul dimineții de miercuri, ministrul danez a făcut o vizită la Centrul pentru perfecționarea cadrelor din economie — C.E.P.E.C.A.

În aceeași zi, ambasadorul Danemarcei la București, Torben Busck-Nielsen, a oferit un dinou, ocazia de vizită ministrului Lauge Dahlgaard, la care au participat Petre Lupu, ministrul muncii, membri ai conducerii ministerului și alte persoane oficiale.

La București au început, miercuri, lucrările simpozionului „Productivitatea biologică a macrofitelor în mediul acvatic și palustru”, organizat de „Programul Biologic inter-

național” de pe lângă UNESCO, cu participarea Academiei Republicii Socialiste România — Comisia de hidrologie. La lucrări participă biologi și hidrologi de renume mondial din 15 țări ale lumii.

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a primit o telegramă de mulțumire din partea lui Raul Roa Garcia, ministrul relațiilor externe al Republicii Cuba, pentru felicitările transmise cu prilejul celei de-a XVII-a aniversări a Zilei Insurecției Naționale.

În cea de-a treia zi a lucrărilor Congresului internațional de istoria medicinei care se desfășoară în Capitală, miercuri, a continuat prezentarea de comunicări avind ca temă principală folclorul medical.

După-amiaza, oaspeții la Congres au vizitat obiective culturale și turistice din București.

Cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a proclamării Republicii Democratice Vietnam, Nguyen Dang Nanh, ambasadorul R. D. Vietnam la București, a rostit o cuvântare la posturile noastre de radio și televiziune.

Miercuri au început la cinematograful „Tineretului” din Sibiu „Zilele filmului din R.D. Vietnam”. În prima zi a fost prezentată pelicula „Satul pittoresc”. În zilele următoare vor rula filmele „Chemarea frontului”, „79 de primăveri” și „Eroul de la Kong-Li”.

Membrii delegației Comitetului american de ajutorarea României pentru înălțarea urmărilor inundațiilor, care ne-au vizitat țara, au părăsit Capitala.

În timpul sederii lor în România, oaspeții au vizitat orașele Satu Mare, Tg. Mureș, Medias, Sighisheia și alte localități care au avut de suferit de pe urma calamităților naturale.

Ministrul federal pentru tineret, familie și sănătate din R. F. a Germaniei, Kato Strobel, a fost timp de o zi oaspețel litoralului românesc al Mării Negre, unde a vizitat diferite stațiuni turistice și Spitalul de copii din Constanța. Miercuri dimineață, doamna Kato Strobel a vizitat Combinatul de confecții și tricotaie „București” și Palatul pionierilor.

Ansamblul artistic „Doina”, condus de artistul popular Dinu Stelian, care a participat la „Festivalurile Spaniei”, s-a însoțit în țară. Artiștii români au prezentat, timp de aproape două luni, programe de dansuri și cîntece populare în 22 de orașe — printre care Madrid, Cordoba, Sevilla, Santander, Malaga, Alicante, Bilbao, Valencia — în fața a aproximativ 100.000 spectatori, repunând un mare succes.

POST-SCRIPTUM LA:

„O pseudo-agentie și niște afaceri cu case”

Imediat după apariția în ziarul nostru a articolului cu acest titlu, căpitanul Dumitru Badea și Pavel Dumitrescu de la sectorul 4 milite, în baza ordinului emis de procuratura pleonului, au deservit în strada Dimitrie Anghel 4 și au efectuat o percheziție.

Spicuim din procesul-verbal: „...Acest individ, care a suferit numeroase condamnări, tre un dosar mai vechi, pentru înșelăciune și practicare a meseriei de intermediar cu vânzări de imobile și schimburi de locuințe fără autorizație...”

La percheziția domiciliară s-a găsit corespondența sa din care s-au ridicat 167 plăci adresate la diferite cetățeni din București și din țară cu care contractează vânzări și cumpărări de imobile — una mapă cu alte scrisori curente de la diferite clienți...

„Mentionăm că la poartă se găsește instalată pe doi stâlpi o firmă cu inscripția „Cimpeanu”, iar în camera, pe pereți, se află numeroase astfel de firme...”

„Am confiscat o mare sumă de bani, despre care numitul Cimpeanu a refuzat să ne indice proveniența...”

„În timp ce efectuam percheziția, am apărut alături două persoane care au făcut aceste declarații: Alexandru Zamfirescu, str. Știrbei Vodă 23, pensionar; Am

O jumătate de veac de la apariția primului număr al revistei „LUPTA DE CLASĂ”

Se împlinesc 50 de ani de cînd a apărut primul număr al revistei „Lupta de clasă”.

În istoria luptei desăvurate de comunisti pentru transformarea structurală a societății românești, pentru înnoiri economice și sociale, pentru democrație și socialism, „Lupta de clasă”, publicație teoretică a Partidului Comunist Român, ocupă un loc deosebit de important.

În pofida tuturor represaliilor la care a fost supusă, ca întreaga presă democratică, în anii cînd a început să apară, în pofida interdicțiilor în mai multe rânduri a apariției sale de către regimurile reacționare, revista a găsit căi și mijloace pentru a duce în masă cuvîntul partidului a militat activ împotriva curentelor idealiste, retrograde, din gîndire, din viața socială, a propagat ferm și consecvent ideile luminoase ale marxism-leninismului.

Lupta de clasă s-a afirmat în întreaga această perioadă ca o tribună a ideologiei revoluționare a clasei muncitoare popularizînd programul partidului comunist, strategia și tactica sa, mobilizînd masele la lupta pentru dobîndirea regimului burghez-moșieresc.

După eliberarea țării, în noile condiții create prin victoria socialismului, revista s-a afirmat ca o publicație de prim ordin în frontul larg al activității politico-ideologice desfășurate de partid, dezbă-

tînd pe larg în paginile sale problematica construcției socialiste în patria noastră.

În perspectiva vastă deschisă de cel de-al X-lea Congres al partidului, care a adoptat programul construcției socialiste multilateral dezvoltate, „Lupta de clasă” aduce o contribuție prețioasă la afirmarea noului la stimularea gîndirii creatoare, la dinamizarea tuturor eforturilor de care dispune națiunea noastră pentru înălțarea grandioaselor planuri ce stau azi în fața poporului. Revista înlesnește cunoașterea profundă a politicii marxist-leniniste a partidului nostru, militînd consecvent pentru perfecționarea vieții economice și sociale. Folosind o gamă largă de mijloace publicistice moderne, „Lupta de clasă” contribuie la cunoașterea în profunzime de către mase a politicii interne și externe a partidului nostru, la dezbaterea creatoare a problemelor de mare importanță pentru mersul înainte al societății noastre.

Cu prilejul acestei aniversări jubiliare, colectivul redacțional al ziarului „România liberă” adresează colectivului revistei „Lupta de clasă”, tuturor colaboratorilor săi, un salut cald și urări de noi succese în nobila activitate pe care o desfășoară pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

Riurile Dobrogei

(Urmare din pag. 1)

imi spune ing. Ion Chiriac, director al Intreprinderii de întreținere și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din județul Constanța.

Mergem spre stația de pompare Medgidia-bază. Inginerul Chiriac ne relatează că primele capacități au intrat în funcțiune abia în 1968...

— N-a fost prea simplu — ne spune el — nu aveam încă experiența unor lucrări de asemenea amploare.

Colimîrîm lîngă o barieră și de aici se zărește clădirea stației, vopsită în culori pastel, Dincolo de ea, un rîu larg și învolburat apele. Este canalul magistral, cu o lățime de 50—60 de metri și o adîncime de peste 5 metri. S-ar putea naviga pe el. Pe malurile sale stau cîțiva uidiști. Prind pește acolo unde a fost, poate, o stîină.

Întîm în interiorul stației. Electricianul de serviciu, urmește tabloul de control. Zum-

zătul monoton al motoarelor din hala învecinată este brusc acoperit de o voce metalică; dintr-un difuzor se aude cîteva indicații de cale. Este postul central de comandă. Comunicările se fac prin stații radio, cu care au fost dotate toate unitățile marelui sistem de irigații de pe valea Carasu.

— Vedeți, aceasta-i prima grijă a exploatarii: corelarea tuturor cotelor pe canale și, totodată, reglarea debitului în funcție de cerere. O multime de canale sînt plasate pe culmi, pentru ca apa să poată curge gravitațional. Inchipuiți-vă ce s-ar întâmpla dacă un astfel de canal ar începe să deverseze...

Mai află că, săptămînal, există ședinte cu beneficiarii pentru stabilirea cu aproximatie a consumului de apă necesar fiecărei gospodării, fiecărei ferme, fiecărei mele de profan, care și închipuia mult mai simplă exploatarea unui sistem de irigații, se deslășă repede, — Cu toate complicațiile, care intervin de cele mai multe ori în modificarea cererilor inițiale, fiecare stație de pompare nu este servită decît de un mecanic și de un electrician. Sarcina lor este, în primul rînd, una de supraveghere. Dar, în întreprinderea noastră — și în general zîmbește, înainte de a adăuga — „cu un titlu așa de lung — mai are în sarcină și activitatea de întreținere a stațiilor, canalelor și drumurilor care le leagă, a conductelor ingropate, a nodurilor hidrotehnice (puncte de ramificație), a înfășurării echipamentului. Și sînt, gîndiți-vă aproape 600 km de canale deschise și mai mult de 2.000 km de conducte îngropate... Apoi, 82 stații de pompare cu 600 de agregate, asigurînd irigația a mai mult de 60.000 hectare de cultură, fiecare cu roștile ei, și încă...”

Și cifrele au continuat: de la începutul acestui an și pînă acum au fost livrați mai mult de 90 milioane de metri cubi de apă; în 1972 suprafața irigată va fi triplă, față de acest an; stațiile mai importante vor fi complet automatizate; debitul unora dintre ele va ajunge la 120 mc pe secundă; de pe acum, punctul cel mai înalt pînă la care apa a fost urcată succesiv a atins 120 m altitudine geodezică, față de nivelul Dunării; în sfîrșit, canalul magistral va traversa Dobrogea pînă la Neagra Vodă pe o lungime de 100 km.

Dar poate că între cifre nu voi găsi cel mai important lucru, faptul cel mai semnificativ, care să exprime exact frumusețea efortului acestor oameni care dăruiesc unui pămînt pîmbilitat de fertilități. Și-l întreb pe inginerul Chiriac: la ce crede el că este cel mai important fapt aici?

— Uneori zîmbesc la gîndul că pe cîmpurile de la Castelu curge apă care a trecut prin Viena... Dar ceea ce-mi place cu adevărat să spun este că în felul acesta au fost dăruite Dobrogei — riurile.

PETRE MIHAI BACANU

AM AFLAT PENTRU DV.

Stimulatorul electric al inimii

TIMIȘOARA (coresp. R.I.). Un colectiv de medici timișoreni format din prof. dr. Ștefan Gavrilăscu, dr. Calus Ștefan și dr. Tiberiu Pop în colaborare cu inginerii Viorel Vitan și Dan Bedros au realizat pentru prima dată în țara noastră un aparat denumit „stimulator electric al inimii”. Ingeniosul aparat — sub formă unei cutii metalice — conține aparatură electronică și compensează insuficiența cardiacă, de obicei atunci cînd este vorba despre bloc

Un nou tratament cardiac în „premieră” pe țară la Timișoara

total atrioventricular și pulsul este foarte scăzut — la chiar mai puțin de 30 bătăi pe minut. Emițînd stimuli electrici, aparatul are menirea să restabilească frecvența cardiacă

normală. Procedura în sine, după cum ne informează specialiștii amînțiți, este destul de simplă: în prealabil se realizează — introducerea sondelor prin puncte percutanate — în inima omului după care aparatul este pus în funcțiune fără nici un risc. Experimentat pe inima unui om în vîrstă de 78 de ani, cu diagnosticul „bloc total atrioventricular” și pe alți 15 pacienți cu boala coronariană, acest stimulator electric a dat rezultate excelente. În plus, el a fost construit integral cu aparatură românească a cărei valoare nu depășește 300 de lei și poate fi conectat atît la rețeaua electrică obișnuită cit și la baterie. În prezent, realizatorii sînt preocupati de construirea unui aparat asemănător dar de dimensiuni reduse, implantabil, care să poată fi purtat permanent de bolnavii de insuficiență cardiacă.

A luat ființă

OFICIUL DE APROVIZIONARE ȘI SERVICII PENTRU BIBLIOTECILE ȘCOLARE

Inițierea oficiului de aprovizionare și servicii pentru bibliotecile școlare, întreprindere de stat cu gestune proprii, a luat de cînd ființă pentru multiple scopuri. Este vorba, în primul rînd, de asigurarea cu cărți editate în țară și străinătate, de manuale și cursuri. Întreprinderea va asigura imprimarea tipizate, obiecte și materiale de tehnică bibliotecară. La cererea beneficiarilor a putea procura și mobilier, aparatură și materiale audio-vizuale etc.

Prin acest oficiu, bibliotecile vor beneficia de servicii conștind în prelucrarea centralizată pentru circuitul de lectură a edițiilor legate, microfilmarea sau xerografarea de publicații periodice sau cărți, legarea cărților. În viitor, prin oficiu se va putea realiza dotarea bibliotecilor cu mijloace moderne de mecanizare și automatizare.

Bibliotecile școlare își constituie colecțiile de publicații plecînd de la cerințele programelor școlare și ale muncii de educare comunistă a tinerii generații. Ca atare, colecțiile acestor unități (școli generale,

licee de cultură generală) trebuie să fie identice (sub aspectul titlurilor de publicații), într-o mare proporție, pe întreg teritoriul țării.

În această acțiune, un real sprijin îl va constitui informarea permanentă de către Oficiul de aprovizionare și servicii a inspectoratelor școlare, a unităților de învățămînt, a supra cârților aflate sub tipar, punîndu-le din timp la dispoziție materialele de informare bibliografică (planuri editoriale, buletine bibliografice, cataloage de edituri, liste de recomandare de cărți etc.), pe baza cărora se vor selecta și comanda lucrările care le sînt necesare — potrivit profilului (școala generală, liceu, școala profesională) și cerințelor acestora, legate de procesul instructiv-educativ.

Și în acest an, Ministerul Învățămîntului va întocmi, pentru școlile generale din toată țara, o listă selectivă de recomandare, care să permită orientarea asupra titlurilor de publicații ce vor apărea în anul 1971. Lucrări necesare îmbogățirii colecțiilor de cărți ale acestor bibliotec.

SPORT • SPORT • SPORT

• APROAPE 600 DE ATLETI reprezentînd 26 de țări, printre care și România, și-au anunțat participarea la campionatele europene rezervate juniorilor care vor avea loc la Paris pe stadionul Colombes. Întrecerile se vor desfășura în zilele de 11, 12 și 13 septembrie.

• CUNOSCUTA ECHIPA FRANCEZĂ DE RUGBY Tarbes și-a încheiat turneul în țara noastră, jucînd pe stadionul din Parcul copilului cu selecționata divizionară română. Întîlnirea, de bun nivel tehnic, s-a încheiat cu scorul de 14—3 (3—3) în favoarea sportivilor francezi.

• ASEARA, LA SOFIA, s-a disputat partida amicală de fotbal dintre echipa Steaua București și formația bulgară Tska Septemvrisko Zname. Victoria a revenit gazdelor cu scorul de 3—0.

• PROBA DE DRESAJ pe echipe, din cadrul Balcaniadei de cîlărie de la Craiova a fost

distigată de echipa României (I. Molnar, N. Mihalcea, D. Velcu), urmată de formațiile Bulgariei și Turciei.

• LA TORINO, în cadrul Jocurilor mondiale sportive universitare au început întrecerile de atletism. Cel mai bun rezultat în calificările probei de săritură în lungime femei a fost obținut de Elena Vintilă (România), 6,15 m.

Numerele extrase la Pronoexpres

LA CONCURSUL NR. 36 DIN 2 SEPTEMBRIE 1970

EXTRAGEREA I: 35 34 38 43 45 1

FOND DE PREMII: 490.495 lei din care 156.768 lei report categoria I

EXTRAGEREA a II-a: 4 33 7 29 15 44 8 41

FOND DE PREMII: 294.622 lei

Școlile de specializare postliceală

(Urmare din pag. 1)

La concursul de admitere se primesc în afară de absolvenții liceului de cultură generală și absolvenții al unor școli echivalente ca: liceul teoretic pînă la reforma învățămîntului din 1948, școala medie (de cultură generală) între anii 1949—1953 inclusiv, școala medie (de cultură generală) după anul 1953, facultatea muncitorească, școala specială de doi ani (seral de trei ani) care a funcționat pe baza art. 26 din Legea de reformă a învățămîntului din 1948, școala muncitorească de trei ani înființată în baza H.C.M. nr. 1009/1957, etc.

Inscrierile la concurs se fac între 1 și 22 septembrie 1970, la sediul fiecărei școli sau la centrul de înscriere. Candidații care au absolvit liceul începînd cu anul 1968 vor prezenta, în locul certificatului medical, fișa de control medical întocmită în timpul liceului. Concursul la învățămîntul de zi, seral și fără frecvență, se desfășoară în perioada 23—30 septembrie astfel: 23—26 septembrie, probele scrise și 27—30 septembrie, probele orale. La școlile unde nu se vor ocupa toate locurile se va organiza un nou concurs în per-

oada 5—10 octombrie. Concursul este precedat de examinarea medică care se va face cu 1—3 zile înainte de începerea probelor scrise. Examinarea medicală este eliminatorie.

Concursul se va da din materia cuprinsă în programele școlare ale claselor IX—XII de liceu. Probele scrise nu sînt eliminatorii. Pentru fiecare se acordă cîte două ore. Pentru examinarea orală se vor alege grupe de cîte cinci candidați. Examinarea se va face în aceeași zi la toate obiectele. Mediile se calculează fără nici o rotunjire. Media generală se calculează numai pentru candidații care nu obținut cel puțin media 5 la fiecare obiect de concurs. Cel care nu îndeplinește această condiție sînt respinși fără a li se mai calcula media generală. Afisarea rezultatelor se face în cel mult 24 de ore de la terminarea examnării orale a candidaților. La acest concurs nu există rezerve față de locuri și nu se aprobă reexaminări.

Gama specialiștilor care pot fi alese este foarte mare, iar rețeaua școlilor cuprinde întreaga țară. Pentru exemplificare, iată un număr de specialități a căror enumerare nu epuizează decît parțial lista

lor. Sînt pregătiti specialiști în: proiectări în industria energiei electrice și termice, foraje pentru exploatarea geologică, geofizică, geologie, topografie, cartografie, proiectări metalurgice și în construcțiile de mașini, devize și măsurători în construcții, aparatură electronică pentru instalații de automatizare în industria chimică, finisarea produselor textile, depănarea de aparate de radio și televiziune, arhitectură de interioare, mobilier și decorații, sistematizare și alte-le.

Lista poate fi continuată cu o seamă de specialități legate de sănătate și prevederi sociale (utilaje medicale, asistent de farmacie, asistentă medicală, tehnică dentară etc.) în cultură și literatură (bibliotecar, vinzător în librării), în fizică atomică (fizioterapie, electrofizică, izotopi stabili, raze cosmice, tehnica vidului, în agricultură (conservarea cerealelor), în domeniul economic-comercial (vitrinier, decorator, contabil pentru finanțe și credit, secretar, stenodactilograf, tehnolog pentru alimentația publică, recepționar hotel, antrenor de sport etc.).

Inscrierile celor reușiți la concurs se face pînă în prezenta începînd cursurilor școlare. Neprintr-oare la școala în cel mult zece zile de la începerea cursurilor sau neînțelegerea actelor pentru justificarea absențelor duc la completarea locurilor cu alți candidați, în ordinea mediilor obținute la concursul de admitere. În termen de 15 zile de la începerea cursurilor, elevii admisi vor încheia contracte cu întreprinderile sau instituțiile pentru care se pregătesc.

La concursul de admitere pentru învățămîntul seral sau fără frecvență se înscriu absolvenții al liceului de cultură generală precum și al altor școli echivalente, dacă lucrează în domeniul specialității în care urmează să se pregătească. Ei vor prezenta la înscriere, în afară de actele obișnuite cu o dovadă de încadrare în muncă, cu precizarea specialității sau funcției îndeplinite, eliberată de întreprinderea sau instituția la care lucrează. Școlile de specializare postliceală sînt în măsură să ofere candidaților toate lămuririle necesare.

